

STICHTING NETWERK DEMOCRATIE
JAARREKENING 2018

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Jaarrekening.....	5
Balans.....	6
Staat van baten en lasten	6
Toelichting behorende tot de jaarrekening	7
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	9
Toelichting op de balans.....	10
Toelichting Staat van baten en lasten	13

Bestuursverslag Netwerk Democratie 2018

Met genoegen bieden wij het jaarverslag en de jaarrekening 2018 van Stichting Netwerk Democratie (ND) aan. In dit onderdeel daarvan, het bestuursverslag, vat het bestuur de belangrijkste resultaten van 2018 samen. Voor de periode 2018-2020 wordt Netwerk Democratie een EU informatiepunt (EDIC). Hiervoor werd in 2017 een meerjarenvoorstel geformuleerd. Dit geeft de organisatie een duidelijker internationaal en Europees profiel evenals een financiële basis voor de komende jaren.

2018-2020 Europe Direct

Europe Direct is een informatienetwerk dat door de Europese Commissie is aangewezen om burgers te informeren over de EU. Naast advies wil Europe Direct een dialoog aangaan met burgers over thema's die hen beïnvloeden.

In Nederland zijn er meerdere lokale Europe Direct Centra die allemaal hun expertise gebruiken om een brug te slaan tussen de EU en de burgers. Als EDIC Amsterdam zal Netwerk Democratie – geheel met haar inhoudelijke doelstellingen - zich richten op innovatieve ontwikkelingen in de EU en de versterking van de Europese democratie.

New Democracy

Traditionele democratische instellingen en instrumenten, zoals verkiezingen en politieke partijen, verliezen effectieve macht en waardering. De positie van burgerinitiatieven, sociale ondernemers en coöperaties nemen een steeds prominenter plek in. Maar is dit een tijd van fundamentele verandering?

Met *New Democracy* onderzoeken we democratische vernieuwing als een transitiefenomeen. Een transitie komt tot stand wanneer een 'landschap' van sociaaleconomische trends en een 'niche' van experimentele en innovatieve praktijken gezamenlijk druk opbouwen die hoog genoeg is om het bestaande 'regime' (systeem) te veranderen.

New Democracy kijkt naar de effecten van transities op de vele gebieden zoals energie, zorg en gebiedsontwikkeling op de manier waarop we onze democratie hebben georganiseerd. Tegelijkertijd beschouwen we de transitie binnen de democratie zelf als een voorwaarde voor het ontstaan van transitie in andere domeinen.

8 publieksbijeenkomsten in Pakhuis De Zwijger over de commons, digitale democratie en governance. Met onder andere euro parlementaire Schaake, Marleen Stikker en wethouder Groot Wassink als sprekers.

EUCROWD 2016 – maart 2018

Samen met zeven Europese partners nam Netwerk Democratie deel aan het *European Citizen Crowdsourcing (EUCROWD)* project. In dit project worden zowel op nationaal als Europees niveau de mogelijkheden en ontwikkelingen onderzocht om burgers in politiek en beleidsvorming te betrekken doormiddel van digitale tools. Het uitgangspunt van het *EUCROWD* project is om door nationale kennis en ervaringen te bundelen tot een beleidsvoorstel te komen voor de Europese commissie over de mogelijke ontwikkeling van een e-participatie tool op Europees niveau. Om dit te bereiken

worden er 7 nationale werksessies georganiseerd in Ljubljana, Parijs, London, Amsterdam, Riga, Athene, Helsinki en een afsluitende conferentie in Brussel

Crowdsourcing EU legislation: Taking Decisions With Citizens and Not For Them!

Op 27 februari 2018 vond de afsluitende bijeenkomst in Brussel plaats waar Netwerk Democratie plaatsnam in het inhoudelijke forum. Het doel van het evenement was om een overzicht te geven van nationale crowdsourcing praktijken en conclusies van *EUCROWD*-bijeenkomsten die relevant zijn voor het EU-besluitvormingsproces, inclusief aanbevelingen voor het testen van crowdsourcing op EU-niveau over de toekomst van Europa.

Burgerdialogen over de toekomst van Europa

In 2018 ging Netwerk Democratie in dialoog met Nederlandse burgers, om erachter te komen welke onderwerpen zij echt belangrijk vinden voor de Europese agenda.

Netwerk Democratie organiseerde in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut een vijftal dialogen in Maastricht, Groningen, Leeuwarden, Breda en Amsterdam. Tijdens deze bijeenkomsten bespraken deelnemers wat volgens hen de prioriteiten zijn voor de Europese agenda en over welke onderwerpen zij willen dat Europese leiders het eens worden tijdens de Europese top in mei 2019.

De uitkomsten van deze burgerconsultaties dienden als input vanuit de burgers voor de besprekingen tijdens de Europese Raad op 13 december 2018 en als een van de bronnen van input voor de discussie over de toekomst van Europa tijdens de informele Europese Raad in Sibiu in mei 2019. De Europese Commissie stelt najaar 2019 een nieuwe beleidsagenda op voor de komende vijf jaar en neemt daarin de uitkomsten van deze burgerconsultaties mee.

ECF

Het European Civic Forum (ECF) is een transnationaal netwerk van meer dan 100 organisaties en NGO's uit 27 Europese landen, die samenwerken op het gebied van burgerschapseducatie, bescherming van mensenrechten, en het versterken en innoveren van democratie. Netwerk Democratie is bestuurslid binnen dit netwerk.

Organisatie en bestuur

Netwerk Democratie bestaat uit:

Josien Pieterse (directie), Anne de Zeeuw (projectcoördinator), Anouk Brüning (financiën), Olga Leonhard (communicatie) en Kim Schuiten (projecten).

Het bestuur van Netwerk Democratie bestaat uit:

Sarah de Lange (voorzitter, aug 2017), Wil Eikelboom (secretaris, nov 2011), Maadey Meuleman (penningmeester, nov 2017), Sandra Bos (algemeen bestuurslid, nov 2017).

Financiën

Net als het jaar 2017 is 2018 niet positief afgesloten. Dat heeft voornamelijk te maken met het besef dat de Stichting niet alle voorbelasting van de belastingdienst mag terugvorderen. Ongeveer de helft van het verlies van dit jaar kan toegeschreven worden aan een bedrag uit 2015 (of eerder) dat administratief in de kosten verwerkt is. Er zijn in verhouding met de jaren voorheen meer eigen

directe inkomsten geboekt. Qua lasten heeft het team er naar gestreefd deze zo laag mogelijk te houden.

Blik vooruit

We voorzien meer projecten op basis van een opdrachtverstrekking naast de gesubsidieerde opdrachten. We werken er aan om een steeds duidelijker financieel beeld te hebben. De focus zal voor 2019 liggen op het opstellen van en werken met begrotingen en budgetten. Voorheen is hier niet of nauwelijks mee gewerkt, maar het zal zeker voor inzicht in de kosten en inkomsten van de projecten én de cashflow een belangrijke tool zijn.

Tevens blijft de btw een aandachtspunt, aangezien deze bij sommige projecten wel en bij sommige projecten niet teruggevraagd mag worden. Indien (nog) niet duidelijk is of een project al dan niet btw-plichtig is, zal er voorzichtig met de uitgaven omgegaan moeten worden. Veiligheidshalve is bij deze projecten verstandig om de kosten inclusief btw te berekenen.

Jaarrekening

Balans

Na resultaatbestemming

ACTIVA	31 december 2018		31 december 2017	
		EUR		EUR
Vaste activa				
Materiële vaste activa	(1)	€ -	€ -	
Totale vaste activa		€ -	€ -	
Vlottende activa				
Vorderingen	(2)	€ 12.892	€ 24.094	
Liquide middelen	(3)	€ 6.317	€ 28.059	
Totale vlottende activa		€ 19.209	€ 52.153	
TOTALE ACTIVA		€ 19.209	€ 52.153	

PASSIVA	31 december 2018		31 december 2017	
		EUR		EUR
Eigen vermogen	(4)			
Algemene reserve		€ 19.755	€ 25.927	
Totaal eigen vermogen		€ 19.755	€ 25.927	
Kortlopende schulden				
Kortlopende schulden	(5)	€ -546	€ 26.226	
Totale kortlopende schulden < 1 jaar		€ -546	€ 26.226	
TOTALE PASSIVA		€ 19.209	€ 52.153	

Staat van baten en lasten

BATEN (6)	Realisatie 2018	Begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Eigen inkomsten			
Directe inkomsten	€ 28.895	€	5.974
Bijdragen co-producent	€ 750	€	2.186
Totaal eigen inkomsten	€ 29.645	€ -	€ 8.160
Subsidies			
Structurele subsidies	€ -	€ -	€ -
Incidentele publieke subsidies	€ 54.600	€ -	€ 39.280
Totaal subsidies	€ 54.600	€ -	€ 39.280
TOTALE BATEN	€ 84.245	€ -	€ 47.440

LASTEN (7)	Realisatie 2018	Begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Beheerlasten personeel	€ 15.625	€	19.451
Beheerlasten materieel	€ 8.879	€	2.751
Beheerlasten totaal	€ 15.625	€ -	€ 22.202
Activiteitenlasten personeel	€ 55.679	€	39.700
Activiteitenlasten materieel	€ 10.234	€	33.355
Activiteitenlasten totaal	€ 55.679	€ -	€ 73.055
TOTALE LASTEN	€ 71.304	€ -	€ 95.258

Saldo uit gewone bedrijfsvoering (totale baten - totale lasten)	€ 12.941	€ -	€ -47.818
Saldo rentebaten / -lasten			€ -
EXPLOITATIERESULTAAT	€ 12.941	€ -	€ -47.818

Toelichting behorende tot de jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Netwerk Democratie is feitelijk gevestigd op Tolhuisweg 1, 1031 CL te Amsterdam, is statutair gevestigd in Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer XXXX.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Netwerk Democratie bestaan voornamelijk uit:

Het hebben van een platform voor vernieuwende democratische ontwikkelingen, en door te investeren individuele initiatieven met een publiek belang; verregaande samenwerking stimuleren tussen enerzijds overheid en gevestigde organisaties en anderzijds maatschappelijk pioniers.

Continuïteit

Informatieverschaffing over continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Schattingen

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Netwerk Democratie zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1, Boek 2 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De door de Stichting gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op in Nederland algemeen geaccepteerde waarderingsgrondslagen zoals vastgelegd in richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Er zijn geen afschrijvingen voor de stichting.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die de juridische vorm hebben van eigenvermogensinstrumenten worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa			
1. Materiële vaste activa		2018	2017
		EUR	EUR
Inventaris	€	-	€ -
Computers en toebehoren	€	-	€ -
TOTAAL	€	-	€ -

Materiële vaste activa	
Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:	
Er zijn geen materiële vaste activa.	

Vlottende activa			
2. Vorderingen		2018	2017
		EUR	EUR
Debiteuren	€	-	€ 16.458
Omzetbelasting	€	2.512	€ 7.636
Nog te ontvangen facturen	€	-	€ -
Nog te ontvangen subsidies	€	10.380	€ -
TOTAAL	€	12.892	€ 24.094
3. Liquide middelen			
		2018	2017
		EUR	EUR
Triodos	€	5.818	€ 27.560
Kas	€	499	€ 499
TOTAAL	€	6.317	€ 28.059
De liquide middelen staan ter vrije beschikking			

Passiva

4. Stichtingsvermogen			2018
Verloop			EUR
Stand per 1 januari 2018	€		25.927
Resultaat boekjaar	€		<u>-6.172</u>
Stand per 31 december 2018	€		19.755

Stichting Netwerk Democratie streeft naar een algemene reserve van 5% van de baten.

5. Kortlopende schulden		2018		2017
		EUR		EUR
Crediteuren	€	-2.609	€	4.536
Te besteden subsidiegelden			€	20.000
Overige schulden - te betalen administratiekosten	€	563	€	1.000
Overige schulden - overlopende passiva	€	<u>1.500</u>	€	<u>690</u>
Totaal	€	-546	€	26.226

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurverplichting. Netwerk Democratie heeft in 2018 met een andere stichting een kantoorruimte gedeeld. Halverwege het jaar is Netwerk Democratie verhuisd met de kantoorruimte teneinde een goedkopere huur te krijgen. Ook deze ruimte wordt gedeeld met andere stichtingen. Hiervoor betaalt Netwerk Democratie een bedrag van €181,50 (geen btw) per maand. Op jaarbasis een bedrag van €2.178,-. Voor 2019 geldt dat deze verplichting door loopt.

Toelichting Staat van baten en lasten

6. Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Directe overige inkomsten			
Directe inkomsten	€ 28.895	€	5.974
Vergoeding co-producent	€ 750	€	2.186
Sponsoring	€ -	€	-
Totaal directe overige inkomsten	€ 29.645	€ -	€ 8.160
Indirecte inkomsten			
Indirecte inkomsten	€ -	€ -	€ -
Totaal indirecte inkomsten	€ -	€ -	€ -
Private middelen			
Particulieren en vriendenver.	€ -	€	-
Bedrijven - Sponsoring	€ -	€	-
Goede doelenloterijen	€ -	€	-
Totaal private middelen	€ -	€ -	€ -
Subsidies			
Structureel OCW	€ -		
Structureel gemeente	€ -		
Incidentele publieke subsidies	€ 54.600		€ 39.280
Totaal subsidies	€ 54.600	€ -	€ 39.280
Baten in Natura			
Baten in Natura	€ -	€ -	
Totaal baten in natura	€ -	€ -	€ -

Baten

Subsidies:

- Netwerk democratie heeft van de Europese Commissie een subsidie van €34.600 ontvangen om onderdeel uit te maken van een informatienetwerk Europe Direct (EDIC).
- Het project dat door BZK wordt gesubsidieerd is deels in 2017 opgenomen. Een deel van €20.000 is in 2018 opgenomen.

De directe inkomsten bestaan onder andere uit:

- een opdracht van Stichting ICTU voor Versterking Digitale Democratie voor een bedrag van €7.025 (ex.btw). Dit project loopt ook in 2019 door en Netwerk Democratie zal dan nog een bedrag van €21.075 (ex.btw) mogen factureren.
- Een opdracht van het Verwey-Jonker Instituut voor een bedrag van €21.590 (ex.btw). Dit project wordt in zijn geheel in 2018 afgerond.

7. Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Beheerslasten personeel			
Honoraria zakelijk leider	€ 12.285		€ 16.940
Honoraria administratie	€ 2.806		€ 2.089
Honoraria overige medewerkers	€ -		€ 422
Reis- en verblijfskosten	€ 534		€ -
Overige kosten	€ -		€ -
Totaal beheerslasten personeel	€ 15.625		€ 19.451
Beheerslasten materieel			
Huisvestingskosten	€ 2.848		€ 2.355
Bankkosten	€ 174		€ 169
Telefonie & Internet	€ 32		€ 139
Accountant & advieskosten	€ -		€ -850
Administratiekosten	€ 764		
Verzekeringen	€ 200		€ 200
Representatie	€ 580		
Kantoorbenodigdheden	€ 76		
Dotatie voorz. dub. deb.	€ 3.751		
Betalingsverschillen	€ -1		€ -1
Overige beheerslasten	€ 455		€ 740
Totaal beheerslasten materieel	€ 8.879		€ 2.751
Activiteitenlasten personeel			
Honoraria inhoudelijk management	€ 15.840		€ 13.390
Honoraria projectleider	€ 27.411		€ 14.846
Honoraria PR & communicatie	€ 4.476		€ 3.143
Honoraria sprekers	€ 300		€ 3.060
Honoraria overige medewerkers	€ 3.726		€ 3.305
Vrijwilligers	€ 1.216		€ 40
Reis- en verblijfskosten activiteiten	€ 2.710		€ 1.917
Totaal activiteitenlasten personeel	€ 55.679		€ 39.700
Activiteitenlasten materieel			
Huur locaties	€ 848		€ 826
Catering	€ 253		€ 290
Website	€ 914		
Drukwerk & Distributie	€ -		€ 1.943
Ontwerp PR & Communicatie	€ 225		€ 1.210
Documentatie & Verslaglegging	€ 150		
Coproductie bijdrage projecten	€ 7.248		€ 26.808
Overige projectkosten	€ 595		€ 2.278
Totaal activiteitenlasten materieel	€ 10.234		€ 33.355

Toelichting afwijkingen lasten

Een van de afwijkingen in de lasten is te vinden bij de medewerkers. De grootste wijziging is de beloning voor de projectleider. Zij heeft meer verantwoordelijkheden en daarmee ook meer werkzaamheden gekregen en is daarnaar ook beloond.

Bij de activiteitenlasten is bij coproductiebijdrage een groot verschil tussen 2017 en 2018 te zien. Bij deze coproductie verliepen de financiën via Netwerk Democratie en het merendeel is in 2017 opgenomen. Eén deel van dit project en de coproductiebijdrage is in 2018 opgenomen.

Een opvallend punt onder beheerslasten materieel is de dotatie voorziening dubieuze debiteuren. Er stond lange tijd al een bedrag vanuit 2015 (of daarvoor) in de administratie waar niet langer van was na te gaan waar dit bij hoorde of bij welke debiteur dit hoorde. Wij hebben besloten om dit bedrag administratief te verwerken in 2018, dit drukt op de lasten en zorgt er voor dat er een afwijking te zien is in vergelijking met het jaar 2017.

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur is onbezoldigd.

Directie

De directie bestaat uit één persoon, Josien Pieterse die zowel de zakelijke directie voert alsook het inhoudelijke management doet. Daarnaast vervult zij ook andere functies binnen de stichting. Ze werkt geen vast aantal uren, maar plant haar werktijden naar behoefte van de werkzaamheden van de stichting en ontvangt jaarlijks een bedrag van +/- EUR 24.000 per jaar (excl. btw).